

Kiedy potrzebuję parasola?

Agnieszka Kilijańska

Scenariusz lekcji

Poradnik metodyczny do języka francuskiego dla I etapu edukacyjnego (klasy I–III szkoły podstawowej)

opracowany w ramach projektu:

„Tworzenie zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego w zakresie rozwoju umiejętności uniwersalnych dzieci i uczniów oraz kompetencji kluczowych niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

Warszawa 2022

Redakcja merytoryczna: Renata Rychlicka, Beata Luc
Redakcja językowa i korekta: Eduexpert sp. z o.o.
Projekt graficzny i projekt okładki: Eduexpert sp. z o.o.
Redakcja techniczna i skład: Eduexpert sp. z o.o.

Weryfikacja i odbiór niniejszej publikacji: Ośrodek Rozwoju Edukacji w Warszawie

w ramach projektu: *Weryfikacja i odbiór zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego w zakresie rozwoju umiejętności uniwersalnych dzieci i uczniów oraz kompetencji kluczowych niezbędnych do poruszania się na rynku pracy*

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

Warszawa 2022

Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl

Temat zajęć:

Kiedy potrzebuję parasola?

Poziom edukacyjny:

szkoła podstawowa

Klasa, czas trwania zajęć: III, 45 minut

Podstawa programowa:

- edukacja językowa – moja szkoła;
- edukacja plastyczna – rysuje kredką, kredą, ołówkiem, patykiem (płaskim i okrągłym), piórem, węglem, mazakiem;
- wychowanie fizyczne – uczestniczy w zabawach i grach zespołowych, z wykorzystaniem różnych rodzajów piłek;
- edukacja informatyczna – posługuje się komputerem lub innym urządzeniem cyfrowym oraz urządzeniami zewnętrznymi przy wykonywaniu zadania;
- korzysta z udostępnionych mu stron i zasobów internetowych.

Cele ogólne:

- rozwijanie motywacji do nauki języka – dzieci doskonałą rozumienie ze słuchu, wybierając z piosenki odpowiednie zwroty,
- zachęcanie do komunikacji w języku obcym – zadawanie pytania *quel temps fait-il ?*, tworzenie wypowiedzi, używając poznanych zwrotów,
- integracja dzieci oraz rozwijanie współpracy w grupie – zabawa w rzutki, drużynowe memory,
- wprowadzenie i utrwalenie zwrotów dotyczących opisu pogody.

Cele operacyjne**Uczeń:**

- zna zwroty dotyczące opisu pogody,
- rozumie opis pogody podawany przez nauczyciela lub kolegę,
- potrafi opisać pogodę.

Metody, techniki:

- podejście komunikacyjne, metoda TPR (ang. *Total Physical Response*),
- praca z ilustracjami, planszami; pytania/odpowiedzi, praca z piosenką, gry i zabawy językowe (memory).

Formy pracy:

- praca z całym zespołem klasowym,
- w grupach.

Środki dydaktyczne:

- kartonowe elementy do zabawy w przygotowanie pizzy;
- tarcza do gry w rzutki oraz woreczek, kartoniki do losowania z obrazkami w trzech kolorach (słońce, chmura itp.);
- zdjęcia przedstawiające różne zjawiska pogodowe;

- monitor interaktywny;
- kolorowe karty z rysunkami elementów pogody;
- kartoniki z elementami pogody, kartki w formie okienek potrzebne do wykonania ćwiczenia podsumowującego, karteczki z zapisanymi po polsku wyrazami z lekcji (słońce, chmura, deszcz, śnieg itp.) potrzebne do wykonania zadania domowego.

Wiedza i umiejętności ucznia potrzebne do osiągnięcia celów lekcji:

- znajomość zwrotu *il y a*,
- znajomość czasownika *faire* (3. osoba liczba pojedyncza),
- znajomość dni tygodnia.

PRZEBIEG ZAJĘĆ

Faza wstępna

- Uczniowie witają się z nauczycielem (powitanie na każdej lekcji wygląda podobnie). Na początku nauczyciel wspólnie z uczniami śpiewa piosenkę na powitanie dostępną w serwisie YouTube – *Bonjour, Bonjour !* (dostęp 9.09.2022). Następnie nauczyciel zadaje uczniom krótkie pytania, np. o samopoczucie, o dzień tygodnia, o dzisiejszą datę itp. Nauczyciel sprawdza zadanie domowe z poprzedniej lekcji, jeżeli jest powiązane z tematem dzisiejszej lekcji.
- **Rozgrzewka językowa:** nauczyciel proponuje zabawę w przygotowanie nietypowej pizzy. Dzielimy dzieci na grupy kilkuosobowe. Dzieci wybierają spód i składniki pizzy (przygotowane wcześniej kartonowe krążki – duży lub mały, obrazki z różnymi składnikami – niespożywczy). Jako że dzieci są w klasie III, mają już dość duży zasób słownictwa, możemy tutaj zaproponować elementy ubioru na różne pory roku oraz akcesoria (np. okulary słoneczne, parasol itp.). Każda grupa musi na koniec omówić swoją pizzę np. *Notre pizza est grande avec des sandales, un short, des lunettes de soleil et trois chapeaux.*

Faza prezentacji

- Przed lekcją z tyłu sali na podłodze nauczyciel rozkłada ponumerowane zdjęcia prezentujące zjawiska pogodowe. Dzieci losują z przygotowanego woreczka karteczki z symbolami (słońce, chmurka, deszcz, śnieg itp.) w trzech kolorach. Wszystkie, które wylosowały np. słońce (czerwone, niebieskie lub żółte) będą jedną drużyną.
- Na tarczy do gry w rzutki nauczyciel umieszcza kartki z numerami od 1 do 7. Dzieci z symbolem w kolorze czerwonym celują w tarczę (za pomocą rzutu wybierają numer), z symbolem niebieskim szukają zdjęcia prezentującego pogodę z odpowiednim numerem, z symbolem żółtym zawieszają je na tablicy.
- Uczniowie oglądają wywieszane na tablicy zdjęcia (np. prezentujące ludzi w parku w czasie deszczu, ludzi na plaży, ludzi zjeżdżających na nartach, gdy pada śnieg itp.). Nauczyciel opisuje pokazaną pogodę za pomocą prostych zwrotów *il pleut, il neige, il y a du vent, il y a du soleil, il y a des nuages, il fait chaud / froid*, zaczynając każdy opis od powtórzenia pytania *quel temps fait-il ?*
- Następnie nauczyciel pokazuje uczniom symbole związane z wprowadzonymi zwrotami (np. słońce, chmurę, krople deszczu itp.) i uczniowie chórem powtarzają poznane zwroty. By zachęcić uczniów do większej liczby powtórzeń, nauczyciel proponuje powtórzenia dziewczynkom, a potem chłopcom, uczniom, którzy mają czarne spodnie, uczniom, którzy mają jasne włosy itp.

Faza ćwiczeń

- Po wprowadzeniu słownictwa nauczyciel rozkłada na podłodze plansze z symbolami pogody. Dzieci spacerują po klasie, gdy nauczyciel wypowie konkretne zdanie, ustawiają się przy odpowiednim symbolu.
- Następnie dzieci dzielą się na grupy kilkusobowe. Nauczyciel proponuje im drużynową grę w memory tradycyjne, przygotowane na kartonikach, lub w wersji interaktywnej. Na kartonikach umieszczamy symbole pogody, lub obrazki kojarzące się z całymi wprowadzonymi zdaniami.
- Za pomocą monitora interaktywnego prezentujemy dzieciom piosenkę dostępną online *Quel temps fait-il* (dostęp 9.09.2022). W zależności od usłyszanego zwrotu, dzieci wykonują odpowiednie, wcześniej ustalone gesty np. *Il fait froid* – dzieci trzęsą się, *Il fait chaud* – dzieci ocierają pot z czoła itp. Następnie uzupełniają na monitorze interaktywnym układankę (zapisany dzień tygodnia i symbol pogody) według tekstu piosenki. Układankę tworzymy za pomocą aplikacji learningapps.org (dostęp 9.09.2022) wskazane przez nauczyciela dzieci podchodzą i dopasowują odpowiednie elementy.

Faza podsumowująca

- Na koniec lekcji uczniowie, nadal podzieleni na grupy, naklejają na kartkę w formie okna, trzy wybrane przez siebie elementy pogody. Pokazują swoje prace innej grupie, zadają pytanie *quel temps fait-il ?*, wskazana grupa musi nazwać elementy po francusku.
- Podsumowując lekcję, nauczyciel zadaje dzieciom pytania typu: Czego się dzisiaj nauczyłeś(-aś)? Co zapamiętałeś(-aś)? Wymień słowo, które Ci się podobało; Czy coś było dla Ciebie trudne? Za zaangażowanie dzieci otrzymują pieczątki do zeszytu – mogą wybrać tę, która im się najbardziej podoba (pieczątki mogą być związane z tematem lekcji). Nauczyciel chwali uczniów za pracę na lekcji. Wzmacnia to ich wewnętrzną motywację. Może również chwalić ich po każdym ćwiczeniu, zwracając się bezpośrednio do każdej grupy lub poszczególnych uczniów.
- Nauczyciel rozdaje uczniom karteczki z zapisanymi po polsku wyrazami z lekcji (słońce, chmura, deszcz, śnieg itp.). Jako zadanie domowe dzieci rysują w zeszytach symbole pogody zgodnie z zapisanymi na kartce. Na następnej lekcji zostanie wprowadzony zapis poszczególnych zwrotów.
- Nauczyciel kończy lekcję, recytując wspólnie z dziećmi rymowankę (*au revoir mon professeur, salut mes amis, je vais à la maison, c'est tout pour aujourd'hui*). Przed wyjściem z sali prosi uczniów, żeby podnieśli odpowiednie tabliczki (zieloną, gdy lekcja im się podobała, żółtą, gdy podobała im się częściowo, czerwoną, gdy nie podobała im się wcale). Dzieci mają 3 małe, kartonowe tabliczki, włożone do wklejonej koperty w zeszytach, które są wykorzystywane do oceniania.

Komentarz metodyczny

- Lekcja pozwala poznać i przećwiczyć słownictwo, angażuje uczniów pod względem ruchowym oraz rozwija współpracę w grupie. Przygotowując lekcję, można skorzystać z pokrewnych scenariuszy do programu nauczania o porach roku ([Zintegrowana Platforma Edukacyjna, PDF, 914 kB; dostp 9.09.2022](#)).

- Do wprowadzenia słownictwa wykorzystujemy tarczę do gry w rzutki (wykorzystujemy tarczę magnetyczną lub zwykłą tablicę). Liczba karteczek z cyframi zależy od liczby wprowadzonych zwrotów. Gdy dziecko trafi w jakiś numer, karteczkę należy z tarczy usunąć. Kartki muszą być stosunkowo duże, by dzieci nie miały problemów z trafieniem. Jeżeli mamy w grupie więcej uczniów niż zadań do wykonania, możemy oprócz całych zwrotów wprowadzić osobne elementy pogody (np. słońce, chmura, śnieg itp.), tak aby każdy uczeń otrzymał jakąś rolę w zabawie, by nikt nie czuł się pominięty. Uczeń z niepełnosprawnością ruchową powinien dostać symbol w kolorze żółtym (może wylosować jego rodzaj).
- Gdy mamy w grupie dzieci z dysfunkcjami, możemy ograniczyć liczbę wprowadzanych zwrotów. Dzieci niepełnosprawne ruchowo przy ćwiczeniu ruchowym mogą losować elementy do odgadnięcia, nazwać je samodzielnie. Jeżeli nie są w stanie tego zrobić, tylko losują, nauczyciel wypowiada zdania. Uczeń z ADHD (od ang. *attention deficit hyperactivity disorder*), by zbyt szybko się nudził i zaspokoił potrzebę ruchu, może wymyślać i pokazywać sposoby „przemieszczania się” do naśladowania przez kolegów – np. dzieci nie biegają, tylko skaczą na jednej nodze, chodzą tyłem itp. Pamiętajmy, by wszystkie komunikaty były dostosowane do możliwości dzieci, by nie były zbyt długie. Dotyczy to zarówno lekcji stacjonarnych, jak i zdalnych. Przy zdalnych musimy upewnić się, że wszystkie dzieci nas słyszały i rozumiały, na czym polega zaproponowane zadanie.
- Żeby przygotować memory interaktywne, możemy skorzystać ze strony learningapps.org (dostęp 9.09.2022). Gdy zdecydujemy się na memory tradycyjne, kartoniki powinny być odpowiedniej wielkości, by wszystkie dzieci dobrze je widziały.
- Przygotowując plansze do ułożenia na podłodze, przy których dzieci będą się ustawiać po usłyszeniu komunikatu, warto zrobić ich więcej z każdego rodzaju, zależy to oczywiście od liczby dzieci, ale przy jednej będą się popychać i tłoczyć. Przy tym ćwiczeniu zwracamy szczególną uwagę na ucznia niedosłyszającego, komunikat kierujemy bezpośrednio do niego tak, by nas widział.
- Jako ćwiczenie dodatkowe proponujemy koło fortuny na monitorze interaktywnym, zrobione za pomocą strony wordwall.net (dostęp 9.09.2022). Dzieci kręcą kołem, powtarzają poznane zwroty. Możemy wcześniej przygotować np. parasole, szale, okulary przeciwsłoneczne, możemy zaproponować dzieciom zabawę ruchową. Wypowiadamy zdanie związane z pogodą, a dzieci szukają odpowiedniego rekwizytu. Do zabawy możemy przygotować również rekwizyty na obrazkach.
- Pracując w trybie zdalnym, nie będziemy w stanie wykorzystać zaproponowanego sposobu wprowadzenia słownictwa oraz zabawy ruchowej, gdzie dzieci ustawiają się przy odpowiednim symbolu. Grę w rzutki możemy zastąpić zabawą, w której dzieci odsłaniają zdjęcia na temat pogody, klikając w pojedyncze elementy (learningapps.org; dostęp 9.09.2022), by odsłonić całość. Tutaj możemy wykorzystać również ćwiczenie zaproponowane jako dodatkowe, prosząc wcześniej dzieci (lub rodziców) o przygotowanie rekwizytów (parasole, szale, okulary przeciwsłoneczne itp.). Praca w grupach jest nadal możliwa, platformy do nauki zdalnej pozwalają na takie działania.
- Lekcja kształtuje u dzieci kompetencje rozumienia i tworzenia informacji, kompetencje cyfrowe oraz kompetencje społeczne. Dzieci kształtują rozumienie komunikatu przy ćwiczeniu polegającym na ustawieniu się przy odpowiednim symbolu pogody, przy słuchaniu piosenki i wykonywaniu gestów z nią związanych. Tworzenie informacji

uczniowie rozwijają, wykonując ćwiczenie podsumowujące, gdzie trzeba zadać pytanie o pogodę i na nie odpowiedzieć. Kompetencje cyfrowe dzieci kształtują, posługując się monitorem interaktywnym przy układance na bazie piosenki oraz grając w memory, jeżeli zdecydujemy się na wersję interaktywną. Kompetencje społeczne dzieci ćwiczą, współpracując przy grze w rzutki oraz w memory. Praca w grupie jest bardzo istotna, dzieci uczą się wspólnie działać, co będzie im potrzebne przez całe życie.

- Podczas lekcji wykorzystano różne strategie rozwijające samodzielność. Należą do nich strategie pamięciowe – słownictwo wprowadzone w kontekście, śpiewanie piosenki – rymowanki, skojarzenia przez działanie – dzieci obrazują zimno, trzęsąc się. Gra memory to zapamiętywanie mechaniczne. Dodatkowo wykorzystano strategie kompensacyjne – domyślanie się znaczenia na podstawie obrazka, a także metakognitywne – łączenie nowych informacji z poznanymi wcześniej – ubrania i akcesoria łączone z konkretną pogodą.

Agnieszka Kilijańska – nauczycielka i lektorka języka francuskiego z 18-letnim stażem pracy. Obecnie pracuje jako nauczycielka języka francuskiego oraz edukacji wczesnoszkolnej w Społecznej Szkole Podstawowej i Społecznym Liceum Ogólnokształcącym im. W. Korfanteo w Katowicach. Ukończyła studia podyplomowe z zakresu terapii pedagogicznej i rewalidacji dziecka ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Autorka materiałów dydaktycznych dla nauczycieli języka francuskiego.